

ODVODY POISTNÉHO

od 1.1. 2020

zamestnanci, DOPČ
študenti, dôchodcovia
SZČO, konatelia
členovia orgánov
právnické osoby

Prehľad odvodov poistného pre základné kategórie poistencov od 1. 1. 2020

Ako každoročne, aj od 1. 1. 2020 sa opäť upravujú sadzby poistného plateného do zdravotných poisťovní a Sociálnej poisťovne. Z dôvodu medziročnej zmeny priemernej mzdy v hospodárstve SR z 954 € (za rok 2017) na 1 013 € (za rok 2018), sa mení najmä výška minimálnych a maximálnych vymeriavacích základov a tým aj výška minimálnych a maximálnych poistných odvodov.

Nové sumy minimálneho a maximálneho vymeriavacieho základu

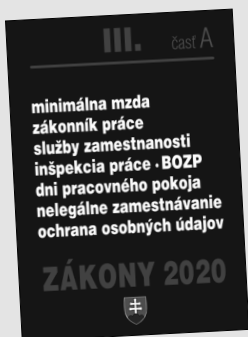
Nový minimálny vymeriavací základ za obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2020 je určený pre povinne poistenú samostatne zárobkovo činnú osobu (SZČO) a dobrovoľne poistenú osobu vo výške 50 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa platí poistné na sociálne poistenie, t. j. 506,50 €. Minimálny vymeriavací základ pre zamestnanca už s účinnosťou od 1. januára 2010 na účely sociálneho poistenia nie je upravený, avšak zamestnávateľ má naďalej podľa pracovnoprávných predpisov povinnosť odmeňovať zamestnanca v súlade s ustanoveniami zákona o minimálnej mzde. Výška poistného vypočítaná z tohto vyme-

riavacieho základu pre povinne poistenú SZČO bude mesačne 167,89 eura.

Nový maximálny vymeriavací základ na rok 2020 bude 7 091 €. Poistné vypočítané z tohto vymeriavacieho základu pre povinne poistenú SZČO bude 2 350,66 eura.

Nový minimálny aj maximálny vymeriavací základ sa vzťahuje na obdobie od januára 2020. Sociálna poisťovňa tieto zmeny oznámi živnostníkom a ostatným SZČO listom alebo do e-schránky, ak ju majú aktivovanú. SZČO, ktorých sa to týka, dostanú oznámenia v januári 2020 a poistné v novej výške prvý raz zaplatia k 10. februáru 2020 (keďže 8. deň v tomto mesiaci je sobota). Vypočítané poistné je úhradou za predošlý mesiac a zahŕňa platbu na všetky fondy sociálneho poistenia.

ZÁKONY III ČASŤ A 2020

- **personalistom, zamestnávateľom, zamestnancom...**
- **zákonník práce**
- **zákon o ochrane osobných údajov**
- **zákon o službách zamestnanosti**
- **zákon o minimálnej mzde**

Čo sa týka zdravotného poistenia, ak počas roka 2019 SZČO platili preddavok na zdravotné poistenie od 66,78 do 70,91 eura (v prípade osoby so zdravotným postihnutím je to polovica z tejto sumy), od 1. januára 2020 budú platiť mesačný preddavok najmenej 70,91 eura. Osoby so zdravotným postihnutím budú platiť najmenej polovicu z tejto sumy, čiže minimálne 35,45 eura. V porovnaní s rokom 2019, výška minimálnych preddavkov do zdravotnej poisťovne v roku 2020 tak vzrastie o 4,13 € mesačne.

Zmena hranice príjmu pri posudzovaní vzniku a zániku povinného sociálneho poistenia SZČO

Od 1. júla 2019, resp. od 1. októbra 2019 alebo dňom opätovného oprávnenia SZČO na výkon alebo prevádzkovanie činnosti resp. dňom opätovného vykonávania tejto činnosti podľa jej čestného vyhlásenia (pri činnostiach, ktoré možno vykonávať bez oprávnenia) po týchto dátumoch (v období do 30. júna 2020 resp. do 30. septembra 2020), vzniká povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie tým SZČO, ktorých príjem (bez odpočítania výdavkov) bol za rok 2018 vyšší ako 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu platného v roku 2019 ($12 \times 477,00 \text{ €} = 5\,724,00 \text{ €}$), teda vyšší ako 5 724,00 €.

Od 1. júla 2020, resp. od 1. októbra 2020 alebo dňom opätovného oprávnenia SZČO na výkon alebo prevádzkovanie činnosti resp. dňom opätovného vykonávania tejto činnosti podľa jej čestného vyhlásenia (pri činnostiach, ktoré možno vykonávať bez oprávnenia) po týchto dátumoch (v období do 30. júna 2021 resp. do 30. septembra 2021), vzniká povinné nemocenské poistenie a povinné dôchodkové poistenie tým SZČO, ktorých príjem (bez odpočítania výdavkov) bol za rok 2019 vyšší ako 12-násobok minimálneho vymeriavacieho základu platného

v roku 2020 ($12 \times 506,50 \text{ €} = 6\,078,00 \text{ €}$), teda vyšší ako 6 078,00 €.

Ak zamestnávateľ nepošle Sociálnej poisťovni výkaz, eviduje ho ako neplatiča

Od 1. decembra 2019 sa sprísnila pravidlá pre zasielanie mesačných výkazov zamestnávateľov a zahraničných samostatne zárobkovo činných osôb do Sociálnej poisťovne. Od tohto dátumu je v platnosti novela zákona, podľa ktorej ak zamestnávateľ alebo zahraničná SZČO nepredloží mesačný výkaz poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, Sociálna poisťovňa na neho hľadá, ako keby mal nedoplatok na poistnom. Zamestnávateľia zo zákona musia predkladať mesačný výkaz poistného a príspevkov za príslušný kalendárny mesiac. Musia tak urobiť vždy v danom termíne – v lehote splatnosti nimi odvádzaného poistného. Pokiaľ zamestnávateľ nepredloží mesačný výkaz v lehote a nespraví tak ani do okamihu, kedy orgán verejnej moci (súdy, prokuratúra, polícia, ale aj samospráva) požiada Sociálnu poisťovňu o informáciu ohľadom nedoplatkov, bez ohľadu na to, či zamestnávateľ odviedol poistné alebo bez ohľadu na to, akú výšku odvodovej povinnosti by výkaz zakladal, Sociálna poisťovňa zašle informáciu, že u zamestnávateľa eviduje nedoplatok z dôvodu nesplnenia vykazovacej povinnosti. Rovnako, aj keď si zahraničná SZČO za posudzované obdobie nesplnila povinnosť oznámiť výšku príjmov a výdavkov, ako aj skutočnosti rozhodujúce na posúdenie vzniku a zániku povinného sociálneho poistenia, hľadá sa na ňu, ako keby mala evidované nedoplatky.

Hranica príjmu zamestnanca s odvodom úľavou sa zvýši na 678,71 eura

Jednou z podmienok odvodovej úľavy pre ľudí, ktorí sa po dlhodobej nezamestnanosti zamestnávajú v pracovnom alebo štátnezamestnaneckom pomere, je dodržanie hra-

ničnej výšky príjmu. V roku 2020 táto hranica príjmu vzrastie na 678,71 eura (zo 639,18 eura v roku 2019). Pri dodržaní tejto hranice môže zamestnávateľ na zamestnanca i samotný zamestnávateľ získať zákonom stanovenú úľavu pri platení odvodov.

Hraničná suma sa nemení počas celého obdobia jej uplatňovania. To znamená, že pri pracovných vzťahoch vzniknutých v roku 2019 a pokračujúcich v roku 2020 zostáva hraničná suma príjmu vo výške 639,18 eura. Hraničná suma 678,71 € určená pre rok 2020 bude platiť až pre tie pracovné pomery, ktoré vzniknú v roku 2020.

Odvodovú úľavu si možno uplatniť na maximálne 12 mesiacov trvania pracovného vzťahu. Maximálna výška dosiahnutého príjmu pre zamestnanca s odvodovou úľavou pritom platí aj pri skrátenom pracovnom čase. Úľava sa však netýka zamestnancov na dohody o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru ani ostatných zamestnancov v inom právnom vzťahu, ako je pracovný pomer a štátnozamestnanecký pomer a ani zamestnancov s právom na nepravidelný príjem.

Pri platení poistného za dôchodcov sa zamestnávateľom zjednodušia povinnosti

Od 1. 1. 2020 nastávajú zmeny i v plnení povinností a v platení poistného za dôchodcov, ktorí ostávajú pracovať aj po priznaní dôchodku. Kým doteraz bol pre zamestnávateľov na účely platenia poistného za nich rozhodujúci deň priznania dôchodku, od začiatku roka to už bude deň vydania samotného rozhodnutia o priznaní dôchodku.

Starobný dôchodca zamestnaný na pracovnú zmluvu, resp. aj na dohodu, nie je v súčasnosti povinný (ani jeho zamestnávateľ) platiť poistné na invalidné poistenie a na poistenie v nezamestnanosti odo dňa priznania dôchodku. To znamená, že v situácii, kedy je zamestnanec spätne priznaný dôchodok (hoci aj tri roky dozadu), bol zamestnávateľ povinný

opravovať všetky Mesačné výkazy poistného a príspevkov odo dňa jeho priznania. Novelou zákona od januára 2020 sa táto povinnosť zamestnávateľovi zjednoduší, späťne ich bude opravovať iba odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku. Aj preplatok na poistnom môže vzniknúť najskeôr odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku.

Uvedené sa vzťahuje aj na invalidných dôchodcov, za ktorých zamestnávateľ nie je povinný v súčasnosti platiť poistné na niektoré druhy poistného odo dňa priznania dôchodku. Rozhodujúci bude aj v ich prípade deň vydania rozhodnutia o jeho priznaní.

SZČO po priznaní starobného dôchodku alebo predčasného starobného dôchodku nebudú platiť poistné na invalidné poistenie taktiež až odo dňa vydania rozhodnutia o priznaní dôchodku.

Prihlasovanie športových odborníkov

Od 1. januára 2020 sa na účely sociálneho poistenia fyzická osoba, ktorá uzatvorila zmluvu o výkone činnosti športového odborníka považuje za fyzickú osobu v právnom vzťahu na základe dohody o pracovnej činnosti, resp. dohody o brigádnickej práci študentov. Zamestnávateľa (športové kluby) budú od 1. januára 2020 prihlasovať svojich zamestnancov, ktorí s účinnosťou od 1. januára 2020 uzatvorili zmluvu o výkone činnosti športového odborníka, do registra poistencov a sporiteľov starobného dôchodkového sporenia ako „dohodárov“.

Na registračnom liste fyzickej osoby (RLFO) zamestnávateľa v kolónke zamestnanec – typ uvedú príslušný kód dohody o pracovnej činnosti alebo dohody o brigádnickej práci študentov, ak ide o zamestnanca, ktorý je žiakom strednej školy alebo študentom dennej formy vysokoškolského štúdia a nedovršil 26 rokov veku.

Na uvedené fyzické osoby sa vzťahujú všetky ustanovenia zákona o sociálnom poistení, ktoré sa týkajú „dohodárov“, napr. uplatnenie

výnimky z platenia poistného na dôchodkové poistenie.

Od 1. februára 2020 môžu profesionálni športovci činnosť vykonávať aj ako SZČO

Novela zákona o športe, ktorú schválila Národná rada SR, umožňuje od 1. februára 2020 profesionálnemu športovcovi vykonávať šport buď ako zamestnanec na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu podľa § 35 zákona o športe alebo ako SZČO na základe inej zmluvy.

Ak profesionálny športovec vykonáva šport na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu podľa § 35 zákona o športe ako zamestnanec, na účely sociálneho poistenia nemá postavenie zamestnanca do 31. decembra 2021, a preto ho zamestnávateľ do uvedeného dátumu neprihlasuje do Sociálnej poisťovne ako zamestnanca a neplatí a neodvádza za neho ani poistné na sociálne poistenie.

Ak športovec bude túto činnosť vykonávať ako SZČO na základe inej zmluvy, ktorá sa považuje za obchodnoprávny vzťah, bude na účely sociálneho poistenia považovaný za SZČO s oprávnením, pretože takejto osobe vznikne oprávnenie vykonávať šport ako SZČO dňom zápisu do registra fyzických osôb v športe.

Ak profesionálnemu športovcovi ako SZČO následne vznikne povinné sociálne poiste-

nie, vznik tohto poistenia, výšku poistného aj údaje potrebné na identifikáciu platby mu oznámi Sociálna poisťovňa.

Zmena v definícii zamestnanca na účely zdravotného poistenia od 1. 1. 2020

Od 1. 1. 2020 sa za zamestnanca na účely zdravotného poistenia nepovažuje fyzická osoba, ktorá poberá

- príjem zo zmluvy o výkone činnosti športového odborníka fyzickej osoby, ktorá má štatút žiaka strednej školy alebo štatút študenta dennej formy vysokoškolského štúdia podľa osobitného predpisu a ktorá nedovršila 26 rokov veku a
- príjem zo zmluvy o výkone činnosti športového odborníka poberateľov výsluhového dôchodku z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov, ak dovŕšili dôchodkový vek podľa osobitného predpisu, poberateľov invalidného výsluhového dôchodku z výsluhového zabezpečenia policajtov a vojakov, poberateľov starobného dôchodku, poberateľov predčasného starobného dôchodku alebo poberateľov invalidného dôchodku.

Z týchto príjmov sa nebudú platiť odvody na zdravotné poistenie. Uvedené sa vzťahuje na zmluvy o výkone činnosti športového odborníka uzatvorené s účinnosťou najskôr od 1. januára 2020.

Pracovnoprávny vzťah na základe pracovnej zmluvy

Tabuľka č. 1	Pracovná zmluva „zamestnávateľ: zamestnanec“	
	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	preddavky – 10 % z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	preddavky – 4 % z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	1,4 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 99,27 €)	1,4 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamestn. – 99,27 €)
Dôchodkové poistenie - starobné	14 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 992,74 €)	4 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 283,64 €)
Dôchodkové poistenie - invalidné	3 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 212,73 €)	3 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 212,73 €)
Úrazové poistenie	0,8 % z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci (bez obmedzenia)	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	1 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 70,91 €)	1 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 70,91 €)
Garančné poistenie	0,25 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 17,72 €) ! neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemôže byť vyhlásený konkurz podľa § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. – štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, obce, zastupiteľ. úrady, a pod. ! neplatí sa za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa	Neplatí
Rezervný fond solidarity	4,75 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 336,82 €)	Neplatí
SPOLU	35,2 %	13,4 %

Pozn.: Minimálny vymeriavací základ pre zamestnanca nie je upravený, avšak zamestnávateľ má naďalej podľa pracovnoprávných predpisov povinnosť odmeňovať zamestnanca v súlade s ustanoveniami zákona o minimálnej mzde zamestnanca. Minimálna mzda pre rok 2020 je ustanovená na 580,00 € (pre 1. stupeň náročnosti práce), ktorá sa pre vyššie stupne náročnosti práce ďalej násobí koeficientom minimálnej mzdy podľa § 120 ods. 4 Zákonníka práce.

Tabuľka č. 2	Pracovná zmluva „zamestnávateľ: zamestnanec, ktorému bol priznaný starobný dôchodok alebo predčasný starobný dôchodok“	
	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	preddavky – 10 % z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	preddavky – 4 % z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	1,4 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 99,27 €)	1,4 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 99,27 €)
Dôchodkové poistenie - starobné	14 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 992,74 €)	4 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 283,64 €)
Dôchodkové poistenie –invalidné	Neplatí	Neplatí
Úrazové poistenie	0,8 % z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci (bez obmedzenia)	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	Neplatí	Neplatí
Garančné poistenie	0,25 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 17,72 €) ! neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemôže byť vyhlásený konkurz podľa § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. – štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, obce, zastupiteľ. úrady, a pod. ! neplatí sa za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa	Neplatí
Rezervný fond solidarity	4,75 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 336,82 €)	Neplatí
SPOLU	31,2 %	9,4 %

Tabuľka č. 3	Pracovná zmluva „zamestnávateľ: zamestnanec – študent (nezaopatrené dieťa)“	
	Zamestnávateľ	Zamestnanec
Verejné zdravotné poistenie	preddavky – 10 % z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci	preddavky – 4 % z príjmu v príslušnom mesiaci
Nemocenské poistenie	1,4 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 99,27 €)	1,4 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 99,27 €)
Dôchodkové poistenie - starobné	14 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 992,74 €)	4 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 283,64 €)
Dôchodkové poistenie - invalidné	3 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 212,73 €)	3 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 212,73 €)
Úrazové poistenie	0,8 % z príjmu každého zamestnanca v príslušnom mesiaci (bez obmedzenia)	Neplatí
Poistenie v nezamestnanosti	1 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 70,91 €)	1 % z vymeriavacieho základu (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 70,91 €)
Garančné poistenie	0,25 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 17,72 €) ! neplatí pre zamestnávateľov, na ktorých nemôže byť vyhlásený konkurz podľa § 2 zákona č. 7/2005 Z. z. – štátne rozpočtové a štátne príspevkové organizácie, obce, zastupiteľ. úrady, a pod. ! neplatí sa za zamestnanca, ktorý je štatutárnym orgánom zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa alebo členom štatutárneho orgánu zamestnávateľa a má najmenej 50 % účasť na majetku zamestnávateľa	Neplatí
Rezervný fond solidarity	4,75 % z vymeriavacieho základu zamestnanca (najviac z 7 091,00 € na 1 zamest. – 336,82 €)	Neplatí
SPOLU	35,2 %	13,4 %